

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ROŚLIN I NASIENICTWA W WARSZAWIE ODDZIAŁ W
PUŁTUSKU

tel./fax 23 692 80 32

ul. 3 Maja 20
06-100 Pułtusk

o-pultusk@piorin.gov.pl

piorin.gov.pl

Pułtusk, 10 września 2024 r.

OPU.020.2.2024

Starostwo Powiatowe w Pułtusk
Kancelaria

2024 -09- 10

L. dz.
podpis

22080/2024

h.

Zarząd Powiatu

w Pułtusk

Starostwo Powiatowe w Pułtusk

ul. Marii Skłodowskiej – Curie 11

06-100 Pułtusk

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie Oddział w Pułtusk w odpowiedzi na pismo WORZ.0023.102.2024 z dnia 27.08.2024r, składa informacje z realizacji zadań dotyczących nadzoru nad zdrowiem roślin, zapobieganiem zagrożeniom związanym z obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin, obrotem nawozami, oraz nadzorem nad wytwarzaniem, oceną i obrotem materiałem siewnym, które prowadzono na terenie powiatu pułtuskiego w 2023 roku.

Z poważaniem

KIEROWNIK ODDZIAŁU
w Pułtusk
M. Kozłowska
Violetta Kozłowska

Zadania realizowane w ramach Nadzoru Fitosanitarnego:

1. Kontrola roślin, produktów roślinnych i przedmiotów pod kątem agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych (RAN).
2. Pobieranie prób roślin, produktów roślinnych i przedmiotów do badań laboratoryjnych.
3. Wydawanie decyzji administracyjnych dotyczących postępowań w przypadku wykrycia agrofagów kwarantannowych i RAN.
4. Realizacja programu Single Market Program.
5. Obsługa fitosanitarna eksportu, w tym wydawanie świadectw fitosanitarnych.
6. Organizacja i prowadzenie egzaminów potwierdzających posiadanie wiedzy dotyczącej wykonywania ocen do celów wydawania paszportów roślin dla podmiotów.
7. Wydawanie zaświadczeń potwierdzających posiadanie wiedzy dotyczącej wykonywania ocen do celów wydawania paszportów roślin.
8. Prowadzenie Urzędowego Rejestru Podmiotów Profesjonalnych.
9. Upoważnianie podmiotów do wydawania paszportów roślin.
10. Wydawanie paszportów roślin i zaświadczeń fitosanitarnych.
11. Kontrola roślin, produktów roślinnych w obrocie w zakresie zaopatrzenia roślin w paszporty.
12. Nadzór nad przemieszczaniem roślin, produktów roślinnych w obrocie krajowym i do innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

Zadania realizowane w ramach Nadzoru Nasiennego:

13. Prowadzenie oceny polowej plantacji nasiennych i materiału szkółkarskiego.
14. Kontrola przestrzegania zasad i wymagań obowiązujących w zakresie wytwarzania, przechowywania i prowadzenia obrotu materiałem siewnym, w tym materiałem zmodyfikowanym genetycznie,
15. Kontrola pracy akredytowanych próbobiórców,
16. Prowadzenie ewidencji plantacji nasiennych roślin rolniczych,
17. Wykonywanie oceny cech zewnętrznych materiału siewnego,
18. Wydawanie postanowień i decyzji dotyczących zakazów prowadzenia obrotu materiałem siewnym,
19. Prowadzenie ewidencji podmiotów prowadzących obrót materiałem siewnym: przedsiębiorców, rolników, dostawców,
20. Kontrola zagospodarowania paszportów i etykiet urzędowych.
21. Sporządzanie informacji o obrocie materiałem siewnym i kontrola przedsiębiorców w tym zakresie,
22. Kontrola upraw winorośli przeznaczonych do wyrobu wina,

Zadania realizowane w ramach Nadzoru Ochrony Roślin i Nawozów:

23. Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu środków ochrony roślin, tym pobieranie prób celem kontroli składu oraz właściwości fizycznych i chemicznych środków ochrony roślin wprowadzonych do obrotu,
24. Kontrola środków ochrony roślin znajdujących się w obrocie, w zakresie spełnienia wymagań określonych w przepisach o środkach ochrony roślin oraz w rozporządzeniu nr 1107/2009,
25. Kontrola reklamy w zakresie określonym w rozporządzeniu nr 1107/2009.
26. Przyjmowanie wniosków o wpis do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i/lub konfekcjonowania tych środków.
27. Kontrola stosowania środków ochrony roślin oraz koordynowanie działań związanych z realizacją urzędowej kontroli pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych.
28. Monitorowanie zużycia środków ochrony roślin.
29. Kontrola podmiotów i przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie potwierdzania sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin,
30. Rozpatrywanie skarg i wniosków wnoszonych w zakresie ochrony roślin i techniki.
31. Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ UE”, środków wspomagających uprawę roślin, produktów nawozowych UE;
32. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów dotyczących znakowania i pakowania nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ UE”, środków wspomagających uprawę roślin oraz produktów nawozowych UE;
33. Pobieranie próbek nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ UE”, środków wspomagających uprawę roślin oraz produktów nawozowych UE do badań laboratoryjnych

Współpraca z organami administracji rządowej, jednostkami samorządu terytorialnego, służbami sanitarnymi, ochrony środowiska, Inspekcją Technologii Drewna, Mazowieckim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego, Inspekcją Transportu Drogowego, Krajową Administracją Skarbową, Policją, Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

ZDROWIE ROŚLIN

Realizacja zadań z zakresu nadzoru fitosanitarnego ma na celu zapobieganie ryzyku zawleczenia, rozprzestrzenienia się i zdomowienia szkodliwych dla roślin agrofagów (np. owady, bakterie, grzyby, wirusy i in.), które powodują straty w uprawach roślin i środowisku naturalnym. Kontrola stanu fitosanitarnego roślin obejmuje ocenę wizualną pod kątem ewentualnych oznak porażenia przez organizmy szkodliwe, pobieranie prób do badań laboratoryjnych, weryfikowanie dokumentów, oznakowania w celu potwierdzenia spełnienia wymogów fitosanitarnych.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa fitosanitarnego i ograniczenia ryzyka introdukcji agrofagów kwarantannowych (szczególnie niebezpiecznych dla upraw rolnych i leśnych) w trakcie obrotu określonymi towarami pochodzenia roślinnego, wprowadzono regulacje prawne:

- Ustawę z dnia 13 lutego 2020 roku o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa
- Ustawę z dnia 13 lutego 2020 roku o ochronie roślin przed agrofagami

Przeprowadzona na poziomie Unii Europejskiej reforma przepisów dotyczących kontroli urzędowych w łańcuchu żywnościowym objęła swoim zakresem także obszar nadzoru fitosanitarnego, stąd wprowadzono do polskiego porządku prawnego przepisy:

- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin,
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin,
- przepisy wykonawcze do rozporządzenia 2016/2031 określające podobnie jak przepisy dyrektywy 2000/29/WE, listę agrofagów kwarantannowych dla Unii Europejskiej, podlegających bezwzględnemu obowiązkowi zwalczania, a także listę agrofagów kwarantannowych dla stref chronionych.

Wyodrębniono wśród agrofagów kwarantannowych agrofagi priorytetowe, na których koncentrują się działania kontrolne służb ochrony roślin państw członkowskich.

Ponadto, przepisy wykonawcze do rozporządzenia 2016/2031 określają wykaz niekwarantannowych agrofagów regulowanych (regulated non-quarantine pests – RNQP), obejmujący dotychczasowe agrofagi podlegające obowiązkowi zwalczania w przypadku występowania na roślinnym materiale rozmnożeniowym oraz agrofagi jakościowe, określone w przepisach z zakresu nasiennictwa. Przepisy wykonawcze do rozporządzenia 2016/2031 określają także wymagania dla roślinnego materiału rozmnożeniowego w odniesieniu do RNQP – do tej pory sprawy te są regulowane także przepisami z zakresu nasiennictwa.

Przepisy rozporządzeń obowiązują we wszystkich państwach członkowskich w sposób bezpośredni, bez konieczności implementacji do prawa krajowego. Przepisy wskazanych wyżej rozporządzeń wychodzą naprzeciw nowym wyzwaniom dla zdrowia roślin, wynikającym, m.in. z obserwowanego skracania się czasu transportu towarów i ludzi, intensyfikacji handlu międzynarodowego oraz rozwoju turystyki, zwiększających ryzyko introdukcji na teren Unii Europejskiej nowych agrofagów. Odpowiadają także na zagrożenia powodowane przez zmiany klimatyczne, stwarzające nowe możliwości ekspansji organizmom szkodliwym dla roślin. Z tego powodu najistotniejsze zmiany w odniesieniu do obecnego reżimu fitosanitarnego dotyczyć będą zasad importu towarów z państw trzecich, wzmacniając bezpieczeństwo fitosanitarne Unii Europejskiej, a tym samym Polski.

NADZÓR FITOSANITARNY

W ramach realizacji ustawowych działań w 2023 roku pracownicy Oddziału w Pułtusku przeprowadzili lustracje roślin, produktów roślinnych i przedmiotów, mające na celu poszukiwanie agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych.

Nadzór fitosanitarny obejmuje znaczną część roślin stanowiących źródło potencjalnego rozprzestrzeniania się tych organizmów na tereny wolne od nich.

Kontrole są wykonywane w optymalnych terminach, gdy istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia objawów porażenia lub wykrycie danego agrofaga jest największe.

W 2023 r. inspektorzy Oddziału w Pułtusku wykonali 105 kontroli upraw:

- sadowniczych i szkółkarskich,
- rolniczych,
- warzywniczych,
- roślin ozdobnych,
- drzew i krzewów leśnych,
- towarów magazynowanych,
- gleby,
- wody.

Inspekcjami objęto 100% materiału rozmnożeniowego.

Podczas lustracji pobierane są próby roślin, produktów roślinnych. W 2023 r. pobrano ogółem 71 prób produktów roślinnych, roślin celem dokładnych analiz laboratoryjnych pod kątem występowania agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych.

W pobranych próbach roślin, produktów roślinnych i gleby wykonano następujące testy laboratoryjne:

– <i>Clavibacter sepedonicus</i>	18 prób,
– <i>Ralstonia solanacearum</i>	21 prób,
– <i>Meloidogyne fallax</i> i <i>Meloidogyne chitwoodi</i>	6 prób,
– <i>Synchytrium endobioticum</i>	11 prób,
– <i>Globodera pallida</i> i <i>Globodera rostochiensis</i>	16 prób,
– <i>Bursaphelenchus xylophilus</i>	3 próby,
– <i>Tilletia controversa</i> / <i>Tilletia caries</i>	13 prób,
– <i>Erwinia amylovora</i>	2 próby,
– Potato spindle tuber viroid	4 próby,
– Szkodniki owadzie	1 próba.

Na terenie powiatu w 2023 r. znajdowało się 17 ognisk kwarantannowych:

- *Globodera rostochiensis* (mątwik ziemniaczany) – 2 ogniska,
- *Clavibacter sepedonicus* (bakterioza pierścieniowa ziemniaka) – 15 ognisk.

Konsekwencją wykrycia organizmów kwarantannowych było wydanie decyzji administracyjnych nakazujących posiadaczom zwalczanie tych organizmów oraz zapobieganie ich rozprzestrzenianiu się.

Większości agrofagów kwarantannowych nie można zwalczać metodami konwencjonalnymi. Aby zapobiec ich rozprzestrzenianiu, należy zlikwidować źródło infekcji poprzez zniszczenie porażonych roślin i dalsze postępowanie kwarantannowe, trwające 3 lata *Clavibacter sepedonicus*, 6 lat *Globodera rostochiensis*.

Przepisy fitosanitarne nakazują rygorystyczne zwalczanie agrofagów kwarantannowych. Kontrolę postanowień decyzji sprawują inspektorzy WIORiN. W 2023 r. przeprowadzono 22 kontrole wykonania decyzji.

WIORiN w Warszawie Oddział Pułtusk realizuje kontrole zdrowia roślin w ramach programu dofinansowanego z budżetu unijnego (tzw. programy „Single Market Program”). Kluczowym elementem programu są działania kontrolne w celu wczesnego zidentyfikowania nowych zagrożeń fitosanitarnych, umożliwiające podjęcie szybkich i skutecznych działań zapobiegających niekontrolowanemu rozprzestrzenianiu się tych zagrożeń na inne obszary Unii Europejskiej (UE). Wsparcie unijne obejmuje działania prowadzone pod kątem występowania agrofagów szkodliwych dla roślin, mających znaczenie dla całej UE, w tym także organizmów dotychczas niewystępujących na jej terytorium, ale ocenianych jako potencjalnie zdolne do zdomowienia w UE i uznanych za priorytetowe.

W 2023 r. w ramach Programu SMP działania kontrolne prowadzono w naturalnych siedliskach roślin, lasach, parkach, towarowych uprawach rolniczych i ogrodnictwach.

W ramach tego programu przeprowadzono 59 inspekcji wizualnych roślin, pobrano 29 prób roślin, produktów roślinnych celem analiz laboratoryjnych, prowadzono obserwacje pułapek feromonowych pod kątem występowania chrząszczy *Popilia japonica*, *Agilus planipennis*- 12 kontroli.

Raport z działań w ramach programu SMP został przedstawiony Komisji Europejskiej.

Na terenie powiatu pułtuskiego i powiatu wyszkowskiego w 2023 r. została utworzona strefa buforowa dla *Erwinii amylovora*, *Erwinia amylovora* jest czynnikiem sprawczym zarazy ogniowej dla wielu gatunków z rodziny różowatych (*Rosaceae*). Najważniejszymi z punktu widzenia ekonomicznego roślinami żywicielskimi są: grusza (*Pyrus*), jabłoń (*Malus*), pigwa (*Cydonia*), irga (*Cotoneaster*), pigwowiec (*Chaenomeles*), głóg (*Crataegus*), ognik (*Pyracantha*) i jarzębina (*Sorbus*). Celem funkcjonowania strefy buforowej jest umożliwienie przemieszczania roślin żywicielskich bakterii do stref chronionych i w ich obrębie. Strefa buforowa obejmuje powierzchnię nie mniejszą niż 50 km², teren szkółki i otaczający ją pas o szerokości co najmniej 500 m.

W celu jej utrzymania strefy buforowej inspektorzy przeprowadzają coroczne kontrole. W 2023 roku w strefie przeprowadzono łącznie 76 lustracji roślin żywicielskich oraz pobrano 2 próby do badań laboratoryjnych pod kątem postaci latentnej (utajonej), w wyniku których nie stwierdzono ww. agrofaga.

URZĘDOWY REJESTR PODMIOTÓW PROFESJONALNYCH

Ideą przewodnią Rejestru podmiotów profesjonalnych jest stworzenie systemu kontroli zdrowotności roślin tak, aby istniała możliwość swobodnego przemieszczania towarów, z zachowaniem w tym przepływie poziomu bezpieczeństwa fitosanitarnego na terenie kraju, jak również w obrębie obszaru wszystkich państw Wspólnoty.

Od 14 grudnia 2019 roku weszło w życie nowe prawo Unii Europejskiej. Zwiększony został zakres rejestracji podmiotów. Rejestracji w urzędowym rejestrze podmiotów profesjonalnych będą podlegali m.in.: producenci, eksporterzy, importerzy, podmioty przemieszczające określony materiał roślinny na obszarze UE.

Podmioty, które były wpisane do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa od 14 grudnia 2019 zostały automatycznie przeniesione do nowego urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych, a **dotychczasowy numer rejestracyjny został poprzedzony znakiem „PL”**.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie Oddział Pułtusk prowadzi w/w rejestr. Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku rejestr liczył 170 podmiotów, w tym 148 stanowią producenci i dystrybutorzy ziemniaka.

W związku z dokonaniem wpisem do rejestru roślin podmioty w 2023 r. zobowiązane były do przestrzegania następujących zasad:

1. Podejmowanie działań zapobiegających rozprzestrzenianiu się agrofagów.
2. Prowadzenie obserwacji występowania agrofagów w sposób i w terminach uzgodnionych z WIORiN w Warszawie, Oddział w Pułtusku.
3. Prowadzenie, w sposób uzgodniony z WIORiN w Warszawie, Oddział w Pułtusku ewidencji uprawianych, produkowanych, nabywanych, zbywanych, przechowywanych lub przemieszczanych roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów, umożliwiającej stwierdzenie ich pochodzenia według podanego wzoru.
4. Przechowywanie przez okres 3 lat dokumentów dotyczących zbycia albo nabycia, przechowywania lub przemieszczania roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów oraz paszportów roślin.
5. Powiadamianie na piśmie, w postaci papierowej lub elektronicznej na elektroniczną skrzynkę podawczą wojewódzkiego inspektora, do dnia 30 kwietnia danego roku, że w danym roku podmiot wpisany do rejestru przedsiębiorców nie będzie prowadził uprawy, wytwarzania, magazynowania, pakowania, sortowania, wprowadzania lub przemieszczania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów szczególnie podatnych na porażenie przez organizmy kwarantannowe.
6. Zawiadamianie inspektora WIORiN w Warszawie Oddział w Pułtusku o zmianie danych podlegających wpisowi, zaistniałych po dniu wpisu do rejestru przedsiębiorców.

Wojewódzki inspektor, przeprowadza u podmiotów wpisanych do rejestru podmiotów profesjonalnych urzędową kontrolę w zakresie spełnienia przedstawionych powyżej wymagań w 2023 roku przeprowadzono 55 kontroli.

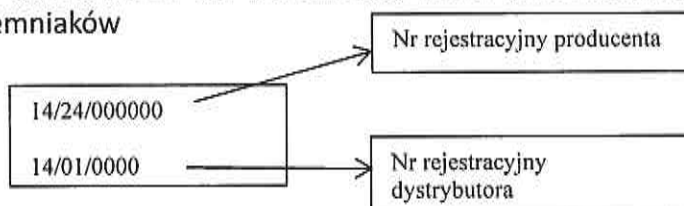
W przypadku wprowadzania do obrotu bulw ziemniaków na terenie kraju, na zarejestrowanym przedsiębiorcy ciąży obowiązek ich znakowania.

Przykład

a) oznakowania bulw ziemniaków

b) oznakowanie dla podmiotów, które **przemieszczają, magazynują sortują lub pakują** bulwy ziemniaków

W przypadku wprowadzania do obrotu ziemniaków i przemieszczania do innych państw członkowskich UE obowiązują następujące zasady:

- podmioty zajmujące się produkcją, pakowaniem i dystrybucją ziemniaków powinny być wpisane do rejestru podmiotów profesjonalnych, który jest prowadzony przez wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa,
- przesyłka ziemniaków konsumpcyjnych powinna być zaopatrzona w paszport roślin potwierdzający, że partia została przebadana i uznana za wolną od bakterii *Clavibacter sepedonicus*,
- przesyłka ziemniaków sadzeniaków powinna być zaopatrzona w paszport roślin wydany przez właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, który jest zarazem urzędową etykietą dla materiału siewnego.

Nadzorując system rejestracji i znakowania towarów, kontrole prowadzone są w miejscach obrotu roślinami, produktami roślinnymi (np. sklepach, hurtowniach, targowiskach) inspektorzy Oddziału w Puławach przeprowadzili w 2023 roku 29 kontroli.

PASZPORTY ROŚLIN

Paszport roślin potwierdza, że oferowane do sprzedaży rośliny zostały skontrolowane i spełniają wymagania fitosanitarne. Paszport roślin jest dokumentem, który musi być dołączony do każdej jednostki handlowej (pojedyncza doniczka, kompozycja, multiplaf, itp.) roślin przeznaczonych do sadzenia.

Od 14 grudnia 2019 r. rozszerzył się asortyment roślin podlegających paszportowaniu, jak i zasady wydawania paszportów.

W paszport zaopatruje się rośliny, które są przeznaczone do sadzenia lub przesadzenia lub pozostają posadzone. Zaliczamy do nich wszystkiego rodzaju sadzonki, drzewa, krzewy, ale również typowe rośliny w doniczkach, których przeznaczeniem będzie dekoracja pomieszczeń. Szczegółowy wykaz roślin, który podlega paszportowaniu zawarty został w Załączniku XIII i XIV rozporządzenia KE nr 2019/2072.

System paszportowania roślin umożliwia śledzenie pochodzenia wszystkich partii roślin, produktów roślinnych w obrocie w Unii Europejskiej, a tym samym odnalezienie źródeł rozprzestrzeniania się agrofagów.

Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2017/2313 z dnia 13 grudnia 2017 r. określono specyfikacje dotyczące formatu paszportu roślin służącego do przemieszczania na terytorium Unii oraz paszportu służącego do wprowadzania do strefy chronionej i przemieszczania w niej, tym samym obowiązują wspólne wzory paszportów na terytorium UE.

Paszport roślin zawiera następujące elementy:

- flaga Unii,
- słowa "Plant Passport" – Paszport Roślin,
- nazwa botaniczna rośliny lub produktów roślinnych, bądź w stosownych przypadkach nazwa danego produktu,
- dwuliterowy kod państwa członkowskiego, w którym zarejestrowany jest podmiot wydający paszport w przypadku Rzeczypospolitej Polskiej PL),
- numer rejestracyjny podmiotu,
- kod identyfikacyjny danej rośliny, produktu roślinnego lub przedmiotu,
- kod kreskowy, kod QR, hologram, mikroprocesor,
- nazwa botaniczna agrofaga kwarantannowego dotyczy stref chronionych,
- dodatkowo inne dane w stosownych przypadkach.

Paszporty roślin są wydawane przez upoważnione do tego podmioty, które są pod nadzorem właściwego organu – Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Stosowne upoważnienie można otrzymać po zdaniu egzaminu, potwierdzającego posiadanie wiedzy dotyczącej wykonywania ocen zdrowotności roślin do celów wydawania paszportów roślin. Jednocześnie paszporty roślin mogą być wydawane tylko przez podmioty wpisane do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych. Na terenie powiatu pułtuskiego upoważnionych do wydawania paszportów jest 10 podmiotów profesjonalnych u których przeprowadzono kontrole.

W 2023 roku Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) 2022/1194 ustanawiającym środki w celu zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się *Clavibacter sepedonicus* wprowadzono zmiany sposobu poświadczenia, że wyprodukowane w Polsce a przemieszczane do innych państw członkowskich UE, bulwy ziemianka są wolne od ww. bakterii. Zgodnie z art. 8 ww. rozporządzenia

nr 2022/1194, dokumentem potwierdzającym, że przemieszczane bulwy ziemniaka, pochodzące z obszarów o wysokim stopniu zakażenia bakterią *Clavibacter sepedonicus*, są wolne od tej bakterii jest paszport roślin.

Paszport roślin jest to dokument, który musi być dołączony do każdej jednostki handlowej (np. worek, worek typu big-bag, itp.).

Paszporty roślin dla ziemniaków innych niż sadzeniaki, w celu ich przemieszczenia do innego państwa członkowskiego Unii, będą na chwilę obecną wydawane przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa (WIORiN), po przeprowadzeniu badań potwierdzających, że przemieszczane ziemniaki są wolne od bakterii *Clavibacter sepedonicus* lub potwierdzeniu, że pochodzą z miejsca produkcji zarejestrowanego i nadzorowanego oraz oficjalnie uznanego przez WIORiN za wolne od bakterii *Clavibacter sepedonicus*.

Sadzeniaki ziemniaka przemieszcza się w obrębie UE na zasadach dotychczas funkcjonujących, powinny być zaopatrzone w paszport roślin wydany przez właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, który jest zarazem urzędową etykietą dla materiału siewnego.

ŚWIADECTWA FITOSANITARNE

Eksport roślin, produktów roślinnych oraz innych przedmiotów, (zwanymi dalej „towarem”) należy rozumieć wywóz tych towarów do krajów trzecich tzn. innych, niż państwa członkowskie Unii Europejskiej. Dokumentem wydawanym w eksporcie/reeksporcie przez Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa jest świadectwo fitosanitarne, które potwierdza, że zostały spełnione importowe wymagania fitosanitarne kraju przeznaczenia w zakresie zdrowia roślin.

Zasady wydawania świadectw fitosanitarnych określają:

1. Międzynarodowa Konwencja Ochrony Roślin (IPPC)
2. Międzynarodowe standardy dla środków fitosanitarnych w szczególności ISPM 7, ISPM 12
3. przepisy Unii Europejskiej
4. przepisy krajowe
5. Kodeks postępowania administracyjnego

Świadectwo fitosanitarne jest wydawane tylko w przypadku, gdy:

- przepisy fitosanitarne państwa przeznaczenia określają obowiązek zaopatrzenia przesyłki w świadectwo fitosanitarne lub jest ono wymagane przez państwo(a) tranzytu, tj., przez które przesyłka będzie przemieszczana oraz
- spełnione zostały wymagania fitosanitarne określone w przepisach tych krajów.

Od 14 grudnia 2019 r. na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 podmioty, które zwracają się o wydanie świadectwa fitosanitarnego w celu wywozu towarów poza terytorium Unii, muszą być wpisane do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych. Wymagania w tym zakresie zostały określone w art. 65 oraz 100 i 101 ww. rozporządzenia. Procedura rejestracji podmiotów została szczegółowo uregulowana w art. 21 ustawy o ochronie roślin przed agrofagami.

Eksporter w celu uzyskania wpisu do rejestru, składa wniosek do wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa (dalej „wojewódzki inspektor”) właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę podmiotu. W wyniku rejestracji podmiot otrzymuje indywidualny numer, którym będzie posługiwał się przy ubieganiu się o świadectwo fitosanitarne. Informacja o dokonaniu wpisu i numerze jest przekazywana do podmiotu w formie pisemnej. Wpis do rejestru nie podlega opłacie.

Wniosek o wydanie świadectwa fitosanitarnego składa eksporter lub osoba przez niego upoważniona. Do wniosku należy dołączyć pełnomocnictwo, wraz z potwierdzeniem wniesienia opłaty skarbowej w wysokości, ustalonej w ustawie o opłacie skarbowej.

Ponadto, do wniosku o wydanie świadectwa fitosanitarnego dołącza się inne dokumenty np.:

- zezwolenie importowe (dokument wydawany przez organizację ochrony roślin kraju, do którego przesyłka ma być wprowadzona lub państwo(a) przemieszczania),
- świadectwo fitosanitarne dla eksportu (w przypadku ubiegania się o wydanie świadectwa fitosanitarnego dla reeksportu, konieczne jest dołączenie oryginału lub urzędowo potwierdzonej kopii świadectwa fitosanitarnego dla eksportu z kraju pochodzenia przesyłki),
- świadectwo przedeksportowe (dokument wydany przez organizację ochrony roślin innego państwa członkowskiego UE),
- zaświadczenie fitosanitarne (dokument wydawany przez wojewódzkiego inspektora właściwego dla miejsca prowadzenia uprawy lub wytwarzania, w sytuacji, kiedy przesyłka jest przemieszczana z terenu działania innego wojewódzkiego inspektoratu,

- zaświadczenie potwierdzające wykonanie zabiegów fitosanitarnych (np. certyfikat fumigacji),
- inne dokumenty, istotne w sprawie o wydanie świadectwa fitosanitarnego.

Kontrola fitosanitarna eksportu jest przeprowadzana w imieniu wojewódzkiego inspektora przez upoważnionego urzędowego inspektora.

Po sprawdzeniu wniosku oraz dokumentacji towarzyszącej pod względem formalnym i merytorycznym w dalszej kolejności inspektorzy przystępują do fizycznej kontroli przesyłki. Może obejmować ona takie elementy jak: ocena wizualna, badanie makroskopowe, pobranie prób, badania laboratoryjne. Zakres kontroli jest uzależniony od eksportowanego asortymentu oraz wymagań fitosanitarnych kraju przeznaczenia.

Przesyłka poddawana jest kontroli w obecności eksportera lub osoby przez niego upoważnionej.

Przesyłka przeznaczona na eksport/reeksport:

- musi znajdować się w miejscu wskazanym we wniosku,
- musi być wydzielona i oznakowana oraz składowana w taki sposób, aby możliwy był dostęp do każdej pojedynczej partii,
- po zakończeniu kontroli musi zostać zabezpieczona w taki sposób, aby nie doszło do zmiany jej statusu fitosanitarnego, np. poprzez kontakt z porażonymi przez agrofagi roślinami/przedmiotami.

Z każdej kontroli fitosanitarnej eksportu inspektor sporządza protokół.

Na podstawie przeprowadzonych działań kontrolnych po stwierdzeniu, że przesyłka spełnia wymagania państwa przeznaczenia i/lub tranzytu upoważniony urzędowy inspektor wydaje świadectwo fitosanitarne. Informacje zamieszczane w dokumencie obejmują wyłącznie kwestie fitosanitarne, określone w przepisach fitosanitarnych państwa przeznaczenia / tranzytu. Dokument jest wypełniany w języku angielskim. Wydawany jest w jednym egzemplarzu. Eksporter otrzymuje oryginał, natomiast kopia jest przechowywana w dokumentacji jednostki, która wydała świadectwo fitosanitarne.

W 2023 roku inspektorzy WIORiN w Warszawie Oddział w Pułtusku przeprowadzili kontrole i wydali świadectwa fitosanitarne na produkty z drewna sosnowego, które zostały wysłane do Chińskiej Republiki Ludowej.

NASIENNICTWO

Zadania realizowane w ramach nadzoru nasiennego realizowane są w celu zapewnienia produkcji i obrotu materiału siewnego spełniającego unijne wymagania pod względem jakościowym i zdrowotności.

OCENA MATERIAŁU SIEWNEGO

Ocena materiału siewnego polega na sprawdzeniu, czy materiał siewny spełnia wymagania określone w zakresie jakości wytwarzania, wykonuje się zgodnie z wymaganiami dla poszczególnych gatunków roślin określonych w rozporządzeniu MRiRW z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie terminów składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego poszczególnych grup roślin lub gatunków roślin rolniczych i warzywnych oraz szczegółowych wymagań w zakresie wytwarzania i jakości materiału siewnego tych roślin.

Ocena materiału siewnego obejmuje:

- ocenę polową,
- ocenę laboratoryjną,
- ocenę tożsamości i czystości odmianowej,
- ocenę cech zewnętrznych.

Wniosek o dokonanie oceny materiału siewnego składa hodowca lub osoba przez niego upoważniona do oddziału WIORiN ze względu na położenie plantacji, w ściśle określonych terminach.

Oceny polowej dokonuje się na podstawie zgłoszenia (wniosku). Ocenę polową materiału siewnego roślin rolniczych dokonuje upoważniony przez wojewódzkiego inspektora pracownik wojewódzkiego inspektoratu ochrony roślin i nasiennictwa zwany urzędowym kwalifikatorem. Ocenę polową materiału siewnego roślin rolniczych kategorii kwalifikowany z wyłączeniem sadzeniaków ziemniaka dokonują również osoby, które uzyskały akredytację wojewódzkiego inspektora zwane "akredytowanymi kwalifikatorami".

Na terenie Powiatu Pułtusk w 2023 r. znajdowały się następujące plantacje nasienne:

Bobowate drobnonasienne (koniczyna łąkowa)	1 plantacja- pow. 2,7 ha
Rzodkiew oleista	1 plantacja- pow. 5,0 ha
Pszenżyto ozime	1 plantacja- pow. 5,0 ha
Szkółki drzew owocowych	1 plantacja- pow. 1,3 ha

Łącznie - 4 plantacje o powierzchni uprawy 14,0 ha

Ocena laboratoryjna materiału siewnego produkowanego na terenie oddziału dokonywana jest w Centralnym Laboratorium w Toruniu - Oddział w Warszawie i w laboratorium akredytowanym Centrali Nasienniej w Warszawie z siedzibą w Pułtusku. Próby do badań laboratoryjnych pobierane są przez urzędowych próbobiorców (pracowników inspekcji) i akredytowanych próbobiorców.

W 2023 roku pobrano przez urzędowego próbobiorcę następujące próby materiału siewnego do oceny laboratoryjnej:

- próby okresowe – 90
- próby kontrolne – 33
- próby kontrolne akredytowanego próbobiorcy – 0
- próby kontrolne ziemniaków sadzeniaków – 4

Na terenie Oddziału Pułtusk produkowany jest w szkółce roślin sadowniczych materiał szkółkarski typu:

- **CAC** (spełniający minimalne wymagania) dotyczy odmian wpisanych do rejestrów, lecz zdegradowanych z materiału kwalifikowanego lub odmian nie zarejestrowanych a posiadających opis odmiany sporządzony przez szkółkarza.

W 2023 roku wyprodukowano 36800 szt. drzewek owocowych jabłoni i 155 000 szt. podkładek wegetatywnych jabłoni.

OBRÓT MATERIAŁEM SIEWNYM

Zgodnie z ustawą z dnia 9 listopada 2012 roku. o nasiennictwie przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż hurtową, sprzedaż detaliczną materiału siewnego dla profesjonalnych odbiorców zobowiązani są dokonać zgłoszenia działalności w jednostkach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Na terenie Oddziału Pułtusk zostało wpisanych do rejestrów przedsiębiorców dokonujących obrót materiałem siewnym 25 podmiotów.

W 2023 roku przeprowadzono 51 kontroli problemowych.

Kontrola materiału siewnego i rozmnożeniowego obejmuje następujący asortyment:

- materiał siewny zbóż jarych i ozimych,
- materiał siewny kukurydzy
- materiał siewny warzyw,
- materiał siewny bobowatych drobno i grubo nasiennych
- materiał siewny traw i mieszanek traw
- sadzeniaki ziemniaka,
- inne rośliny rolnicze,
- materiał szkółkarski.

Podczas kontroli zwracano uwagę na:

- oznakowanie opakowań,
- dopuszczenie odmian do obrotu / zarejestrowanych w COBORU lub katalogu unijnym /
- świadectwa zdrowotności materiału siewnego
- faktury zakupu nasion, faktury sprzedaży,
- opakowania materiału siewnego
- przechowywanie materiału siewnego

Kontrola jakości sadzeniaków ziemniaka w obrocie obejmuje:

- ocenę cech zewnętrznych,
- pobieranie prób do oceny laboratoryjnej,
- oznakowanie opakowań,
- kontrolę dokumentacji (świadectwo oceny weryfikacyjnej, świadectwo oceny cech zewnętrznych).

Kontrola materiału szkółkarskiego dotyczy:

- oznakowania materiału (paszporty, etykiety, wystawienie dokumentów: dla CAC – szkółkarski dokument dostawcy, dla materiału kwalifikowanego – szkółkarski dokument towarzyszący).

Na terenie Oddziału Pułtusk w 2023 r. kontrolą objęto następujące partie materiału siewnego i rozmnożeniowego:

Zboża ozime	25 partii – 297,0 t	pobrano 4 próby kontrolne na zdolność kiełkowania
Zboża jare	29 partii – 488,0 t	pobrano 10 prób kontrolnych na zdolność kiełkowania
Kukurydza	31 partii - 45,3 t	pobrano 11 prób kontrolnych na zdolność kiełkowania
Trawy	13 partii - 21,9 t	pobrano 1 próbę kontrolną na zdolność kiełkowania
Bobowate	5 partii - 79,4 t	
Ziemniaki	5 partie - 23,5 t	pobrano 5 prób kontrolnych pod kątem występowania wirusów

Drzewka owocowe jednoroczne 37000 sztuk, podkładki wegetatywne 155 000 szt.

Nadzór prowadzony jest na terenie hurtowni, sklepów, targowisk, przedsiębiorstw nasiennych, dostawców.

KONTROLE pod kątem obecności GENETYCZNIE MODYFIKOWANYCH ORGANIZMÓW

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie Oddział w Pułtusk realizuje zadania polegające na sprawowaniu kontroli nad przestrzeganiem zasad i obowiązujących wymagań w zakresie stosowania materiału siewnego w tym roślin genetycznie modyfikowanych, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie i ustawy z dnia 22 czerwca 2001 o mikroorganizmach i organizmach genetycznie modyfikowanych. Kontrole prowadzone są w oparciu o "Program kontroli upraw GMO" określony przez ministra właściwego do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa.

Na terenie oddziału Pułtusk kontrolą objęte jest kukurydza i rzepak.

KONTROLA MATERIAŁU SIEWNEGO pod kątem GMO

Kontrole materiału siewnego pod kątem GMO wykonywane są w oparciu o kontrole dokumentacji towarzyszącej obrotowi materiałem siewnym oraz badania laboratoryjne prób kontrolowanych partii.

Próby pobierane są przez urzędowego próbobiorcę, zgodnie z metodyką określona w Międzynarodowych Przepisach Oceny Nasion.

W 2023 r. pobrano w punktach dystrybucji materiału siewnego 5 prób materiału siewnego:

- kukurydzy 1 próba
- rzepak ozimy 4 próby.

W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych prowadzonych w Pracowni Wykrywania i Identyfikacji GMO Centralnego Laboratorium GIORiN w Toruniu w w/w próbach nie stwierdzono obecności modyfikacji genetycznej.

KONTROLA MATERIAŁU ROŚLINNEGO pod kątem GMO

Kontrole materiału roślinnego pod kątem GMO prowadzone są u podmiotów na plantacjach produkcyjnych.

Kontrola polega na ustaleniu stanu faktycznego dotyczącego kontrolowanej plantacji, jej położenia (nr działki ewidencyjnej, miejscowość), rodzaju materiału użytego do założenia plantacji (gatunek, odmiana, materiał siewny, inny materiał) dokumenty zakupu materiału siewnego, etykiety urzędowe.

Podczas każdej kontroli upraw pobierana jest próba materiału roślinnego.

W 2023 roku inspektorzy Oddziału w Pułtusk przeprowadzili 24 kontrole upraw:

- kukurydza 4 plantacje
- rzepak ozimy 9 plantacji.

Podczas kontroli w/w plantacji kukurydzy i rzepaku pobrano 13 prób materiału roślinnego, w wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych prowadzonych w Pracowni Wykrywania i Identyfikacji GMO Centralnego Laboratorium GIORiN w Toruniu nie stwierdzono obecności modyfikacji genetycznej.

ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN

Środki ochrony roślin pomimo rozwoju różnych metod ochrony roślin stanowią nadal najważniejsze narzędzie w ograniczaniu populacji organizmów szkodliwych w roślinach uprawnych, jednak przy nieprawidłowym stosowaniu stwarzają potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz dla środowiska naturalnego stąd zasady wprowadzania, stosowania środków ochrony roślin reguluje **ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin**.

NADZÓR NAD STOSOWANIEM ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN

Użytkownicy profesjonalni, którzy stosują środki ochrony roślin są zobowiązani do przestrzegania zasad integrowanej ochrony roślin, które są określone w rozporządzeniu MRiRW z dnia 18 kwietnia 2013 r w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin.

Według w/w rozporządzenia producent powinien przed zastosowaniem chemicznej ochrony roślin wykorzystać wszelkie dostępne działania i metody ochrony przed agrofagami, aby ograniczyć stosowanie pestycydów.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa do ochrony upraw można stosować wyłącznie środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu i stosowania na podstawie zezwoleń lub pozwoleń, wydanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Osoby stosujące środki ochrony roślin muszą posiadać również odpowiednie szkolenia potwierdzone aktualnym, na czas wykonywania zabiegów, zaświadczeniem o ukończeniu szkolenia w zakresie stosowania środków ochrony roślin lub doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin lub integrowanej produkcji roślin lub innego dokumentu potwierdzającego uprawnienia do stosowania pestycydów (ważność zaświadczenia wynosi 5 lat).

Użytkownik profesjonalny jest zobligowany do prowadzenia i przechowywania przez 3 lata dokumentacji zawierającej nazwę środka ochrony roślin, czas zastosowania i zastosowaną dawkę, obszar upraw, na których zastosowano środek ochrony roślin. W dokumentacji musi również być podana przyczyna wykonania zabiegu środkiem ochrony roślin.

Podstawą skuteczności i efektywności zabiegów ochrony roślin jest nowoczesny, sprawny i dobrze wyposażony opryskiwacz. Zgodnie z art. 48 Ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o

środkach ochrony roślin „Do zabiegu z zastosowaniem środków ochrony roślin używa się sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin, który:

- 1) użyty zgodnie z przeznaczeniem nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz dla środowiska,
- 2) jest sprawny technicznie i skalibrowany, tak aby zapewnić prawidłowe stosowanie środków ochrony roślin”.

Pierwsze badania sprawności technicznej opryskiwaczy powinny być przeprowadzane nie później niż po upływie 5 lat od dnia jego nabycia, następne badania w odstępach czasu nie dłuższych niż 3 lata, zgodnie z §4 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie wymagań sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin.

Na terenie Powiatu Pułtuskiego działalność w zakresie badania sprawności technicznej opryskiwaczy prowadzi Firma „Plon - Chem” Zenon Nowicki, Ostrzeniewo 2, gm. Świercze. Stacja ta ma charakter stacjonarno-obwoźny, co stwarza możliwość sprawdzenia sprzętu w gospodarstwie posiadacza. Badania prowadzone są również przez stacje funkcjonujące na terenie całej Polski, które są wpisane do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie potwierdzania sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin.

W 2023 roku na terenie Oddziału w Pułtusku przebadano i dopuszczono do użytkowania 305 opryskiwaczy polowych i 2 opryskiwacze sadownicze.

W ramach nadzoru nad prawidłowością stosowania środków ochrony roślin przeprowadzono kontrole w miejscach stosowania środków ochrony roślin.

W gospodarstwach konwencjonalnych przeprowadzone były kontrole, podczas których zwracano uwagę na:

- sprawność techniczną sprzętu do wykonywania zabiegów ochrony roślin,
- posiadanie aktualnego zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie stosowania środków ochrony roślin,
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej stosowanych środków ochrony roślin – w szczególności zwracano uwagę, czy zastosowane środki są dopuszczone do obrotu i stosowania przez MRiRW,
- prawidłowość przechowywania środków ochrony roślin.

W 2023 r. inspektorzy oddziału przeprowadzili 124 kontrole, które dotyczyły prawidłowego stosowania środków ochrony roślin z uwzględnieniem realizacji zasad integrowanej ochrony roślin w gospodarstwach produkcyjnych.

Podczas 6 kontroli stwierdzono nieprawidłowości dotyczące min.:

- użycia środka ochrony roślin niezgodnie z zapisami ujętymi w etykiecie,
- zastosowania środka ochrony roślin nieposiadającego zezwolenia MRiRW,
- nieprowadzenia i nieprzechowywania dokumentacji dotyczącej środków ochrony roślin.

Inspekcja przeprowadza również kontrole w miejscach, gdzie stosowanie środków ochrony roślin jest ograniczone (takich jak przedszkola, szkoły podstawowe i tereny użyteczności publicznej). W 2023 r. pod tym względem skontrolowano 5 podmiotów.

Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa realizuje zadanie monitorowania zużycia środków ochrony roślin, które ma na celu dostarczenie szczegółowych informacji o rodzajach i ilościach pestycydów zastosowanych w poszczególnych roślinach uprawnych.

W związku ze sprawowaną przez Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa kontrolą prawidłowości stosowania środków ochrony roślin pobierane są próby płodów rolnych do badania na pozostałości środków ochrony roślin.

W 2023 roku w ramach prowadzonego monitoringu pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych pobrano:

- PIERTUSZKA- 1 próba
- PORZECZKA- 2 próby
- RZEPAK- 1 próba
- ZIEMNIAK- 2 próby
- BUTAK ĆWIKŁOWY- 1 próba
- POMIDOR GRUNTOWY- 1 próba
- BORÓWKA- 1 próba
- KOPER- 2 próby
- MIESZANKA ZBORZOWA- 2 próby
- PSZENICA- 2 próby
- PSZENŻYTO- 1 próba
- ŻYTO- 1 próba
- ROŚLINA ZE STREFY CHRONIONEJ- 1 próba- pobrana wraz z próbą pszenicy

Analizy przeprowadzono w IOR-PIB w Poznaniu- Terenowej Stacji Doświadczalnej w Białymstoku, Instytucie Ogrodnictwa w Skierniewicach i Centralnym Laboratorium GIORiN w Toruniu.

W 2 próbach kopru stwierdzono przekroczenie NDP (Najwyższy Dopuszczalny Poziom) pozostałości środków ochrony roślin- substancji czynnej chloropiryfosu.

PIORiN prowadzi nadzór nad integrowaną produkcją roślin.

Integrowana Produkcja Roślin (IP) to nowoczesny systemem jakości żywności, wykorzystujący w sposób zrównoważony postęp techniczny i biologiczny w uprawie, ochronie roślin i nawożeniu.

Producent rolny, który jest zainteresowany prowadzeniem upraw w systemie Integrowanej Produkcji Roślin musi corocznie zgłosić ten fakt podmiotowi certyfikującemu.

W 2023 roku 13 producentów z terenu powiatu przystąpiło do systemu IP.

Inspekcja sprawuje nadzór nad szkoleniami z zakresu ochrony roślin.

Na terenie działania oddziału w 2023 r. zorganizowanych zostało 11 szkoleń uzupełniających z zakresu stosowania środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu naziemnego przeznaczonego do stosowania tych środków, z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie.

Szkolenia organizowane były przez:

- Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie, ul. Czereśniowa 98, 02-456 Warszawa,
- Szklotex Daniel Sochacki, Zemborzycka 59 e, 20-445 Lublin.

Łącznie na terenie powiatu zostały przeszkolone 292 osoby.

NADZÓR NAD WPROWADZANIEM ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN DO OBROTU

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie Oddział w Puławsku sprawuje nadzór nad obrotem środkami ochrony roślin w celu zapewnienia bezpieczeństwa ludzi, zwierząt i środowiska.

Przedsiębiorcy prowadzący obrót środkami ochrony roślin, zgodnie z zasadami obowiązującymi na podstawie ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i ustawy z dnia 6 marca 2009 r. Prawo przedsiębiorców, zobowiązani są do wpisu do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez Wojewódzkiego Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

W 2023 r. dystrybucję środków ochrony roślin na terenie powiatu Puławski prowadziło 18 podmiotów, wg przedstawionej listy:

	Imię i nazwisko / nazwa	Siedziba / adres
1	P.H. „AGROCHEMIK” Sp. j. Kazimierz Cholewski, Elżbieta Cholewska	ul. Mickiewicza 45/51 06-100 Puławski
2	Andrzej Ogrodowczyk Firma Handlowo-Usługowa	ul. 3 Maja 10 06-100 Puławski
3	Handel Artykułami do Produkcji Rolnej Mirosław Godlewski	Lemany 16 A 07-214 Pniewo
4	Sklep Ogrodniczo-Przemysłowy ZIARENKO Violetta Matłąg	ul. Rynek 6 06-100 Puławski
5	Firma Handlowa Art. do Produkcji Rolnej Marian Jaskulski	ul. Puławska 58 06-120 Winnica
6	F.H.U. „AGROPASZ” Regina i Andrzej Dudzikowscy	Przewodowo Majorat 10 06-126 Gzy
7	PROAGRO Grzegorz Kownacki	ul. Warszawska 40 06 – 100 Puławski
8	„AGROMEX” Sp. z o.o. ul. Daszyńskiego 34, 06-100 Puławski	ul. Warszawska 14, 06-100 Puławski

9	Janina Winnicka/Firma Handlowo - Usługowa JANWIN Janina Winnicka	ul. Pułtуска 16 06-120 Winnica
10	GLAZ-BUD Sp. z o.o.	ul. Jana Pawła II 10, 06-100 Pułtusk
11	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „ADROL” s.c. Stanisław Brzozowski, Dariusz Dynek	ul. Przemysłowa 9, 06-121 Pokrzywnica
12	MAX-Jerzy Machła, Dorota Machła Sp. j. Porządzie 118, 07-205 Rząśnik	Obryte 155 07-215 Obryte
13	Centrala Nasienna w Warszawie Sp. z o. o.	ul. Nasielska 8 06-100 Pułtusk
14	KOBO Marlena Kozłowska	Golądkowo 21 06-120 Winnica
15	Marek Cieśla P.H.U MARES	ul.17 Sierpnia 19, 06-100 Pułtusk
16	Krzysztof Komendarski Handel Obwoźny	ul. Pułtуска 75, 06-120 Winnica
17	EKOSTYL Dorota Kaczyńska	Kleszewo 42, 06-100 Pułtusk
18	PPHU Daniel Sępkowski,	ul. Jana Pawła II 122, 07-217 Zatory

W ramach sprawowanego nadzoru nad obrotem środkami ochrony roślin w 2023 roku inspektorzy ochrony roślin na terenie powiatu pułtuskiego przeprowadzili 5 kontroli w punktach obrotu środkami ochrony roślin oraz 2 kontrole w miejscach, gdzie może być prowadzona nielegalna sprzedaż- targowiska.

Tematyka kontroli obejmowała następujące zagadnienia:

1. Posiadanie wpisu do rejestru przedsiębiorców PIORiN.
2. Posiadanie aktualnego szkolenia w zakresie doradztwa.
3. Warunki przechowywania środków ochrony roślin.
4. Prowadzenie i przechowywanie przez okres co najmniej 5 lat dokumentacji.
5. Kontrola reklamy środków ochrony roślin w drukowanych lub elektronicznych środkach przekazu.
6. Zgodność stanu środków ochrony roślin z rejestrem dopuszczonych do obrotu i stosowania oraz termin ważności zezwolenia.

Rejestr środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu i stosowania znajduje się na stronie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/rejestr-srodkow-ochrony-roslin>

7. Oryginalność i stan opakowań, zgodność z zezwoleniem na wprowadzenie do obrotu.
8. Zgodność treści etykiety instrukcji – stosowania umieszczonej na opakowaniu środka ochrony roślin z wydanym zezwoleniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, okres ważności preparatu, datę produkcji, nr partii.
9. Pobieranie prób środków ochrony roślin na badania pod kątem składu fizykochemicznego.
10. Poszukiwanie w obrocie środków ochrony roślin, które otrzymały negatywne atesty analityczne wydane przez IOR-PIB w Poznaniu – Oddział w Sośnicowicach oraz środków podrobionych.
11. Monitorowanie ofert zbycia środków ochrony roślin w sprzedaży internetowej.
12. Przestrzeganie zakazu sprzedaży środków ochrony roślin poza miejscem stałej lokalizacji.

WIORiN Oddział w Pułtusku prowadził kontrole posiadaczy zezwoleń/pozwoleń na wprowadzanie do obrotu środków ochrony roślin oraz ich sprzedaży hurtowej na terenie województwa mazowieckiego. Pobierano również próby środków ochrony roślin w ramach urzędowych analiz kontrolnych prowadzonych przez IOR-PIB w Poznaniu – Oddział w Sośnicowicach.

W 2023 roku Oddział w pułtusku zrealizował 3 tego typu kontrole na terenie ms. Warszawy i Grodziska Mazowieckiego.

Pobrano próbę 1 środka ochrony roślin dla którego IOR-PIB w Poznaniu – Oddział w Sośnicowicach wydał negatywny atest analityczny.

W ostatnich latach zaobserwowano znaczny wzrost liczby podrobionych środków ochrony roślin

w Polsce i innych państwach Unii Europejskiej. Problemem tym zajmuje się EUROPOL.

Od kilku lat organizowane są akcje Silver Axe prowadzone pod patronatem EUROPOLU, w ramach, których przeprowadzane są wzmożone kontrole środków ochrony roślin

równolegle w

15 państwach europejskich.

Inspektorzy oddziału w Pułtusku w ramach akcji Silver Axe przeprowadzili 3 kontrole w punktach obrotu środkami ochrony roślin i 43 w gospodarstwach rolniczych.

NADZÓR NAD NAWOZAMI

Od 1 lipca 2020 r. Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa na mocy ustawy z dn. 7 maja 2020 r. o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa prowadzi nadzór nad wprowadzaniem do obrotu nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, nawozów WE i produktów nawozowych UE.

Od 16 lipca 2022r. obowiązuje ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/1009 z dnia 5 czerwca 2019 r. ustanawiające przepisy dotyczące udostępniania na rynku produktów nawozowych UE, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 i (WE) nr 1107/2009 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 2003/2003.

W ramach nadzoru nad nawozami prowadzone są kontrole dotyczące:

- prawidłowości wprowadzania do obrotu nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin, produktów nawozowych UE
- wymagań jakościowych nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin, produktów nawozowych UE
- dopuszczalnych rodzajów zanieczyszczeń występujących w nawozach, środkach wspomagających uprawę roślin oraz produktów nawozowych UE i ich wartości, mając na względzie zapewnienie ochrony zdrowia ludzi lub zwierząt lub ochrony środowiska,
- prawidłowości stosowania etykiet, opakowań jednostkowych i prawidłowości ich oznakowania oraz dokumentów towarzyszących – w przypadku nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin oraz produktów nawozowych UE oferowanych do sprzedaży luzem, ze szczególnym uwzględnieniem znakowania sugerującego, że nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin lub produktów nawozowych UE jest przeznaczony do stosowania w rolnictwie ekologicznym,
- przestrzegania terminów przydatności do stosowania nawozów oraz środków wspomagających uprawę roślin oraz produktów nawozowych UE.

W ramach sprawowanego nadzoru nad udostępnianiem na rynku produktów nawozowych UE inspektorzy przeprowadzili 2 kontrole u dystrybutorów z terenu powiatu Pułtuskiego.

Oddział prowadził również kontrole u producentów z województwa mazowieckiego:

- środków wspomagających uprawę roślin- 3 kontrole
- nawozów organicznych- 1 kontrola